

London works like a rehab centre

I'll call her Edita. She grew up in a small Moravian town big enough for its citizens to retain their last vestiges of anonymity, but small enough to meet most of one's acquaintances whilst crossing the main square (including those you'd rather avoid).

There was nothing to do in the evenings in such a one-horse town and Edita wasn't even thirteen when she started using crystal meth as a way of dealing with the boredom. The drug was home-manufactured by an older brother of a classmate, so she was right at the source of production. Edita didn't undergo the typical ups and downs of puberty: she didn't argue with her parents, didn't sulk, didn't stay out all hours of the night and, even if her marks weren't top-notch, she attended school without absences. However absurd it may sound, she had the drug 'under control'. By a miracle, she managed to keep this habit a secret over a number of years. On the other hand, it may not have been such a miracle – the town was too small for it to include a trained individual able to recognise a child's drug dependency, and, at the same time, big enough for any neighbour concerned with the behaviour of Edita and her mates to be rather reticent in going and telling Edita's parents. It is amazing how many children become heavily addicted to crystal meth in such small towns.

Edita was nineteen years of age when she decided to go to London. Using an agency she found work as an au-pair in south London (which is how we got to know each other). The trek crossing the English Channel was her first foray abroad, with all its pluses and minuses. Edita is by no means stupid and it never occurred to her to include a supply of her favourite drug in her baggage. In fact, a number of things never occurred to her – for example, that when you stop taking crystal meth severe withdrawal symptoms are the order of the day. Until now, she always had it readily available. Her first fortnight in London resembled a nightmare. She wanted to faint, kept puking and had such a headache that she felt that her head was about to split open. Cold sweat poured off her. But she wasn't in the habit of complaining and, most likely, the family employing her wasn't too observant. Edita stuck it out. After a couple of months Edita felt GOOD. She never felt so good. Her skin rash (which no longer could be written off as pubescent spots) cleared up. Her brain was working overtime, headaches ceased – and, suddenly, she became interested in a variety of things which she couldn't care less about before. After six or seven years she finally discovered an ordinary world without drug addiction.

She managed it without outside help, just thanks to London. As far-fetched as that may sound. You can certainly get hold of a far-wider selection of drugs in London than in a small Moravian backwater – but Edita wasn't interested in looking. She didn't hang about here with a particular pack of mates, nobody brought junk right under her nose and nobody reproached her for being the odd one out if she didn't join in. In Edita's case London served as a withdrawal clinic.

Londýn funguje jako odvykací centrum

Budu jí říkat Edita. Vyrostla v jednom z moravských městeček tak velkých, že si jeho obyvatelé zachovali zbytky anonymity, a zároveň tak malých, že nebylo možné přejít přes náměstí a nepotkat cestou většinu svých známých, i těch, které jste potkat nechtěli.

V městečku po celé večery nebylo co dělat a Editě ještě nebylo třináct, když začala nudu řešit perníkem. Vařil ho starší brácha jednoho spolužáka, a tak byla přímo u zdroje. Edita neprodělala klasickou pubertu: neodmlouvala rodičům, netrucovala, netoulala se po nocích, a i když nenosila nejlepší známky, poslušně chodila do školy. Jakkoli to zní absurdně, měla tu drogu skutečně „pod kontrolou“. Nějakým zázrakem se jí podařilo po léta všechno utajit. Anebo to možná nebyl až takový zázrak: městečko bylo příliš malé, než aby se v nejbližším okolí vyskytoval člověk vyškolený ve schopnosti rozpoznat drogovou závislost u dítěte, a zároveň tak velké, že pokud se někomu ze sousedů na chování členů Editiny party něco nezdálo, nemohl dost dobře zajít za jejich rodiči a upozornit je na to. Je neuvěřitelné, kolik mladých lidí získá těžkou závislost na pervitinu právě v takových malých městečkách.

Bylo jí devatenáct, když se rozhodla odjet do Anglie. Přes agenturu sehnala práci jako au-pair v jižním Londýně (tam jsme se taky seznámily). Pout' za Kanál pro ni byla první výpravou do zahraničí ... se vším, co k tomu patřilo. Edita rozhodně není hloupá, a tak jí vůbec nenapadlo, že by si mohla přibalit do kufru zásobu své oblíbené drogy. Nenapadlo ji víc věcí – třeba to, že perník vyvolává parádní abstáky. Až do té doby byl vždycky po ruce.

Prvních čtrnáct dní v Londýně se podobalo zlému snu. Dělal se jí mdlo, zvracela, hlava ji bolela tak příšerně, jako by se chystala rozpadnout na kusy. Odkapával z ní studený pot. Ale nebyla zvyklá se svěřovat se svými potížemi a rodina, která ji zaměstnávala, nejspíš nebyla moc všímavá. Edita vydržela.

Po pár měsících Editě začalo být DOBŘE. Tak dobře jako nikdy. Plet' se jí vyčistila od protivné vyrážky, kterou už nemohla považovat za pubertální uhry. Mozek fungoval, bolehlavy ustaly – a začala ji náhle zajímat spousta věcí, které jí předtím byly u zadku. Po šesti nebo sedmi letech konečně poznala úplně obyčejný život bez závislosti.

Povedlo se jí to bez cizí pomoci, jen díky Londýnu. Jakkoli to zní nepravděpodobně. V Londýně je jistě možné sehnat na ulici rozmanitější škálu drog než v malém moravském městečku, ale Edita nic nesháněla. Nezapadla tu do žádné party, nikdo jí nenosil fet až pod nos a nikdo jí nevyčítal, že trhá partu, když si nedala. Pro Editu Londýn fungoval jako odvykací centrum.

After a year she visited her Moravian small town – and within two or three days she was right in it again. Heck, it only took a stroll down the main square and she'd bump into most of her old 'accomplices', including those she'd rather have avoided. She didn't have the strength to tell them all to take a hike, she wasn't able to say no. The withdrawal symptoms in England were less cruel this time but Edita swore that she'd never ever go anywhere near her native town again. At least until she was certain her old crew had split up. Every year since then she covers the travel costs for her parents to come and visit. When they try and persuade her to visit her home ground she explains that she has no leave left.

I have known Edita for about five years, we meet up on the odd occasion. She is a congenial lass, about twenty-five, not particularly beautiful but by no means ugly, simply normal in every way. Nobody has an inkling what she's gone through.

Vysvětlivky

1. rehab centre – odvykací centrum, *rehab* je zkratka od *rehabilitation*, tj. znovuzačlenění do společnosti
2. ups and downs – vzestupy a pády
3. sulk – trucovat
4. keep something a secret – udržet něco v tajnosti
5. foray – nájezd, útok
6. by no means – v žádném případě
7. withdrawal symptoms – abstinenční příznaky
8. fortnight – 14 dní
9. rash – vyrážka
10. spot – bedar, uher
11. far-fetched – nepravděpodobný, za vlasy přitažený
12. backwater – odlehlé místo, odříznutá oblast
13. mate – kámoš (hovorové)
14. junk – slangový výraz pro drogy
15. reproach – vyčíst, vytýkat
16. leave – dovolená
17. congenial – milý, sympatický
18. inkling – tušení, ponětí, zdání

Notes (Poznámky)

attend x visit

- ▶ *attend* - docházet někam pravidelně, navštěvovat
- ▶ *visit* – navštívit, prohlédnout si místo

Po roce odjela na návštěvu do moravského městečka – a za dva nebo tři dny do toho spadla zas. Vždyť stačilo přejít po náměstí a potkala většinu svých starých známých, i těch, co potkat nechtěla. Nedokázala je všechny poslat někam a nedokázala jim říct ne. Absták v Anglii byl tentokrát o něco méně krutý, ale Edita se zapřísáhla, že do rodného městečka už nepáchne. Aspoň dokud si nebude jistá, že se stará parta rozpadla. Od té doby platí rodičům výroční zájezd do Londýna. A když se jí pokoušejí přemluvit, aby se zas jednou podívala domů, vysvětluje, že si nemůže vzít dovolenou.

Znám Editu už skoro pět let, příležitostně se vídáme. Je to příjemná holka kolem pětadvaceti, nijak zvlášť krásná, ale rozhodně ne ošklivá, prostě po všech stránkách normální. Nikoho by nenapadlo, co má za sebou.

Obě slova znamenají navštívit, ale každé v jiném kontextu. Na příklad navštěvovat školu se řekne *attend a school*, nikoli *visit a school*. Jde totiž o něco dlouhodobého. Proto je v kapitole věta: *She **attended** school without absences*. Pokud navštívíte nějakou památku, pak použijete *visit*.

- ▶ *They **attend** church every Sunday.*
- ▶ *Lots of tourists **visit** the Louvre every day.*
- ▶ *When did you last **visit** the dentist?*

Drugs (Drogy)

Crystal meth (perník) je také známý jako *crystal methamphetamine*, hovorově pak *ice*, *tina* nebo *glass*. Co se týče názvů drog a eufemizmů, jsou jejich uživatelé docela vynalézaví:

- ▶ marihuana: *marijuana, marihuana, weed, grass, green, ganja* /'gændʒə/, *dope*...
- ▶ LSD: *LSD, white lightning, window*...
- ▶ kokain: *cocaine, white, star dust, heaven*...
- ▶ heroin: *heroin, darks, china white, horse, smack, whack*...

Pamatujte, jde o ukázkou. Tento seznam není kompletní, jen pro marihuanu je v angličtině minimálně 20 výrazů.

Pokud je někdo „v rauši“, pak je:

- ▶ *high*
- ▶ *zonked* /zɒŋkt/ - velmi unavený, hodně sjetý

lass x lad

Lass /læs/ je dívka nebo mladá žena. Jejím opakem pak je *lad* /læd/, tedy chlapec nebo mladý muž. *Lass*, někdy i *lassie*, se používá převážně na severu Anglie a ve Skotsku.

- ▶ *lass* - dívka, mladá žena. *She is a congenial lass.*
- ▶ *lad* - chlapec, mladík, mladý muž (zastaralý termín). *When I was a lad, things were different.*
- ▶ *the lads* – kamarádi, kolegové z práce. *I went to the pub with the lads.*
- ▶ *lad* - mladík plný života, který má rád ženy, sex, sport apod. *He is a bit of a lad.*

Zajímavé fráze

- ▶ *take a hike* – jdi do háje. *She didn't have the strength to tell them all to take a hike.*
- ▶ *stick st out* – vydržet něco. Edita **stuck it out.**
- ▶ *secome addicted to something* – stát se závislým na něčem. *It is amazing how many children become heavily addicted to crystal meth in such small towns.*
- ▶ *to be the odd one out* – být odlišný, někdo kdo nezapadá. *Nobody reproached her for being the odd one out.*
- ▶ *bump into sb* – narazit na někoho, někoho náhodou potkat. *She'd bump into most of her old, complices'...*
- ▶ *split up* – rozejít se. *At least until she was certain her old crew had split up.*

Pluses and minuses

- ▶ *The trek crossing the English Channel was her first foray abroad, with all its pluses and minuses.*

Kromě *pluses and minuses* (plusy a mínusy) se v angličtině používají další dvě fráze k vyjádření výhod a nevýhod něčeho:

- ▶ *the advantages and disadvantages* – *They must consider the advantages and disadvantages of that system.*
- ▶ *the pros and cons* – *They must consider the pros and cons of that system.*

Food for thought

- ▶ What drugs are nowadays popular among young people?
- ▶ What withdrawal symptoms can you name?
- ▶ Have you see the film *Trainspotting*? If yes, what is it about?
- ▶ Do you know someone who tried to overcome an addiction?

Who are you? Where do you live? (How to survive without an ID card)

Britain doesn't have ID cards. And, to boot¹, there is, generally speaking, strong resistance to any possible introduction of such cards, or even 'threats' of such a scheme when it is suggested by a government as a theoretical possibility in some distant future.

You will find individuals among the English population who are really convinced that the very mention of an 'ID scheme' (a system of introduction of ID cards) cost the Labour Party the last elections.

Others think that it was their far from perfect economic plan to deal with the economic crisis, and still others claim that the innate² political inclinations of English men and women tend to change periodically and the Labour Party didn't win because they had governed for too long. Be it as it may, it surely sufficed to read the pre-election promises made by the various political parties³ – and here you noticed that while the Labour Party set down something about 'a possible introduction of ID cards', the Conservatives and the Liberals (albeit⁴ at the opposite ends of the political spectrum) declared in unison that it must be scrapped⁵.

Now that the Conservative Party is in power, it seems that England will not see the introduction of ID cards for a long time to come.

Truly liberating, isn't it?

Certainly. You do not have to prove your identity on the street. If a policeman stops you because of a driving offence⁶ and you do not have your driving licence with you, it suffices for you to turn up within 24 hours at a police station and show it. Really great, to drive a taxi all day with 0.8 permille of alcohol in your blood and you still remain within the legal limit! (I must add that I always carried my driving licence with me and didn't drink. That, though, cannot be said about all my colleagues.)

The policeman's lot⁷ in England is not an easy one. If they catch you doing something fishy⁸, which cannot be dealt with by a caution⁹, they have to decide whether to believe you when you provide a name and address, or to hold you and bring you to their station. If it is the latter¹⁰ you may complain that their treatment of you was too harsh.

You are, of course, clean as a whistle¹¹. Your experiences of the English bobby¹² are only positive – in Trafalgar Square they showed you the way to the Underground. When you got lost, the first copper¹³ in that funny helmet directed you to Oxford Street. It never entered their mind to ask you for your ID. England was truly wonderful, freedom was in the air and kind policemen everywhere – until the moment when you decided to make it your home.

Only then you cottoned on¹⁴ why ID cards could be really helpful: You'll be damn¹⁵ sorry you haven't got one when trying to prove your identity in some office.

Kdo jste? A kde bydlíte? (Jak přežít bez občanky)

V Británii nejsou občanky. A nejen to: existuje tu všeobecný a silný odpor k občankám a dokonce i k občasným „výhrůžkám“ ze strany vlády, že by se mělo začít uvažovat o možnosti jednou – v daleké budoucnosti – občanské průkazy zavést.

Mezi Angličany najdete jedince hluboce přesvědčené, že právě zmínka o „ID scheme“ (systému zavedení identifikačních karet) stála labouristickou stranu v posledních volbách vedoucí pozici.

Jiní soudí, že to byl jejich – údajně nepříliš dokonalý – ekonomický plán, jak překonat krizi, a ještě jiní pouze tvrdí, že politická orientace Angličanů se periodicky mění – a labouristé nevyhráli proto, že už byli příliš dlouho u moci.

Ať je to jak chce, stačilo si přečíst předvolební sliby různých stran – a všimli jste si, že zatímco labouristé poznamenali cosi o „možném zavedení identifikačních karet“, konzervativci a liberální demokraté, ač vlastně na protilehlých koncích běžného politického spektra, svorně prohlásili „scrap it“ (tedy něco jako: „smeťte to ze stolu“).

Tedy, když jsou u moci konzervativci, to vypadá, že v Anglii ještě hezky dlouho občanské průkazy nebudou.

Ohromně osvobozující, že ano?

Ovšem. Nemůžete být legitimováni na ulici. Pokud vás policista zastaví za dopravní přestupek a vy u sebe zrovna nemáte řidičák, stačí, když se řidičským průkazem prokážete do 24 hodin. Jak skvělé taxikařit celý den bez řidičáku a s 0,8 promile alkoholu v krvi – a nepřekračovat přitom žádné zákony! (Honem dodám, že já jsem u sebe řidičák nosila a nechlastala. To se ovšem nedalo říct o všech mých kolezích.)

Policisté v Anglii to fakt nemají lehké. Když vás přistihnou při něčem nekalém, co se nedá vyřešit napomenutím, musejí se rozhodovat, jestli vám uvěřit, když jim říkáte, jak se jmenujete a kde bydlíte, anebo vás zadržet a odvést na stanici. Když udělají to druhé, můžete si stěžovat, že se k vám chovali příliš krutě.

Vy jste samozřejmě čistší jako andělé. S policisty v Anglii máte jen ty nejlepší zkušenosti – na Trafáči vám radili, kde je vchod do metra. Když jste zabloudili, nasměroval vás první bobby v legrační helmíčce k Oxford Street. Ani je nenapadlo chtít po vás doklady. Anglie byla úžasná, plná svobody a vládných policajtů – dokud jste se tu nerozhodli usadit.

Potom jste pochopili, k čemu se můžou hodit občanky: Začnete je setsakra potřebovat v okamžiku, kdy musíte nějaké instituci dokázat, že jste to doopravdy vy.

Legally residing foreigners, which naturally includes all Czechs from 2004 onwards, have one advantage: an ID card or a passport of your country of origin. That helps. But such documents don't include your address in Britain.

How can you prove where you reside? A Tenancy Agreement, if it is in your name. An electricity or gas bill, if it is in your name. A card issued to you as a patient by your local Health Centre¹⁶ – that tends to have your address on it. Your bank statement¹⁷, if sent to your address.

If you don't have a Tenancy Agreement and you aren't in receipt of bills you are doomed.

Let's assume that you really live somewhere and have an address where you receive letters. Unlike the homeless and folk with no real permanent place to live who originate from our part of Europe, of which there are quite a few, you actually have found work and have been residing in England for some months. Nevertheless, you still are One Big Zero. You must urgently open a bank account and register with a doctor.

The bank will tell you to come back with a proof of registration from a Health Centre. As soon as you do that they will open an account for you.

The Health Centre will tell you to bring a bank statement and only then they will register you. Well... maybe a Library Card will do. The library will be over the moon¹⁸ to see you: there are never enough readers in this world. They will gladly issue you with a card – as long as you have some kind of document with you proving your address.

Fairly easily fixed bureaucratic demands by specific institutions tangle themselves up¹⁹ in a knotty problem. And you have been running around like a blue-arsed fly for over a week and you are still a One Big Zero. The system of no ID cards was suited to Olde England of Agatha Christie, to an English village where everyone knew each other from childhood and people hardly ever²⁰ moved. Good Olde England is disappearing and the ID cardless system is a relic left behind by it. Good Olde England didn't exactly take to²¹ foreigners either.

Can one get out of such a jam? Certainly. Each person eventually manages to break out of this vicious circle, even though it may take some time. I know of people who worked for three or even six months without getting paid because their boss insisted on paying them using a bank transfer (i.e. paging monies into the employee's own bank account). I know of others who needed to visit a doctor, which they are entitled to as legally residing immigrants, but didn't have the nous²² to work out how to register at the Health Centre.

I had my own experiences of this: as soon as we settled with Wendy in her small house I exchanged my Czech driving licence for a British one. It's simple: go to a Post Office, pick up a form, fill it in and send the driving licence along with a payment, photo and passport to the administrative headquarters in Swansea. Within ten days you will receive, by post, a new British driving licence. With that in hand, no bank, doctor or library will think of kicking you out.

Legální cizinci, mezi které my Češi automaticky patříme už od roku 2004, mají v ruce výhodu: občanku nebo pas své země. To pomůže. Jenže na takových dokladech není vaše adresa v Británii.

Čím prokázat svou adresu? Nájemní smlouvou, pokud je na vaše jméno. Účtem za plyn nebo elektřinu, pokud je na vaše jméno. Průkazem pacienta místního zdravotního střediska – na těch adresa bývá. Výpisem z bankovního konta, zaslaným na vaši adresu.

Když nájemní smlouvu nemáte a účty vám nechodí, jste, milí zlatí, nahraní.

Předpokládejme, že skutečně někde bydlíte a máte adresu, na kterou vám chodí dopisy, pokud vám někdo píše. Na rozdíl od bezdomovců a polobezdomovců z naší oblasti Evropy, kterých je v Londýně pěkná řádka, máte kde bydlet, dokonce jste si našli práci, už jste v Anglii několik měsíců – a ještě pořád jste Jedno Velké Nic. Nutně si musíte založit konto a přihlásit se u doktora.

V bance vám řeknou, že si máte přinést dopis ze zdravotního střediska. Jakmile to uděláte, oni vám založí účet.

Na zdravotním středisku vám řeknou, že si máte donést výpis z banky, teprve pak vás zaregistrují. No ... možná by stačila i kartička z knihovny.

V knihovně se zaradují, když vás uvidí: nových čtenářů není nikdy dost. S radostí vám vystaví čtenářský průkaz – v okamžiku, kdy se jim prokážete jakýmkoli dokladem o adrese.

Poměrně snadno splnitelné byrokratické požadavky jednotlivých institucí se do sebe zahryznou jako had do vlastního ocasu.

A vy už týden lítáte jak hadr na holi a ještě pořád jste Jedno Velké Nic.

Bezobčankový systém se hodil do doby staré Anglie, Agathy Christie, na anglickou vesnici, kde každý každého znal od dětství a lidé se prakticky nestěhovali. Stará dobrá Anglie se ztrácí a bezobčankový systém zřejmě přetrvá jako vzpomínka na ni. Dobrá stará Anglie neměla cizince zrovna v lásce...

Dá se z té šlamastyky vybědnout? Zaručeně ano. Každý ten začarovaný kruh nakonec prolomí, i když to leckdy trvá dlouho. Znáám jedinice, kteří čtvrt roku nebo i půl roku pracovali, ale nedostali za to nic, protože jim šéf odmítal platit jinak než přes bankovní konto. Znáám další, kteří si chtěli zajít k doktorovi, na což mají jako legální imigranti právo, ale nevykoupali, jak se přihlásit na středisku.

Já osobně jsem to obešla: jakmile jsme se usadili v domečku u Wendy, vyměnila jsem si český řidičák za britský. Je to jednoduché: zajdete na poštu, vyzvednete si formulář, ten vyplníte a pak řidičák i s poplatkem, fotkou a pasem pošlete na centrálu do Swansea. Do deseti dnů vám pošta doručí fungl nový britský řidičák. A s tím vás nevyhodí ani z banky, ani od doktora, ani z knihovny.

You will, of course, lose your Czech driving licence (even though I know individuals who managed to avoid this). And it is a fact that if you drive in the Czech lands with a British driving licence Czech police tend to grumble²³ and make cutting comments whether you haven't by any chance forgotten to drive on the right and such. Supposedly even the fines are usually higher.

It's simply a quid pro quo²⁴: In England you are a human being, in the Czech lands a foreigner.

I've also read that there is another disadvantage in exchanging your driving licence: If you drive around exotic countries such as England or Ireland with a Czech or an East European driving licence, you may avoid being fined for an offence (to the annoyance²⁵ of the local authorities). I have read recently that a Polish driver is driving around Ireland as if he were Michael Schumacher and whom the police have been unable to catch. He has committed²⁶ over sixty offences²⁷, has never paid any fines and hasn't bothered to turn up for any court hearings²⁸ – and he is still in possession of his driving licence. This elusive, wily stinker²⁹'s name is PRAWO JAZDY (i.e. driver licence).

Vysvětlivky

1. to boot – navrch, ke všemu
2. innate – vrozený, vlastní
3. political party – politická strana
4. albeit – ačkoli, třebaže, i když
5. be scrapped – být vyřazen, zrušen
6. driving offence – dopravní přestupek
7. lot – v tomto kontextu slovíčko *lot* znamená něco jako životní úděl nebo to, co někomu život naložil
8. fishy – podezřelý, podivný
9. caution – výstraha, domluva
10. latter – posledně jmenovaný/vedený
11. clean as a whistle – čistý jako lilie
12. bobby – policista (viz poznámky na konci kapitoly)
13. copper – polda
14. cotton on – dojít něco někomu, rozsvítit se
15. damn – zatraceně, setsakra
16. health centre – zdravotní středisko
17. bank statement – výpis z bankovního účtu
18. be over the moon – být potěšen, nadšen
19. tangle st. up – zamotat, zašmodrchat něco
20. hardly ever – skoro nikdy
21. take to st. – oblíbit si něco, najít v něčem zálibu

O řidičský průkaz České republiky pochopitelně přijdete (i když znám jedince, kterým se povedlo o něj nepřijít). Fakt je, že když jezdíte s britským řidičákem po Čechách a Moravě, mívají policajti řeči, ptají se vás, jestli jste nezapomněli řídit napravo a podobně. Prý i pokuty bývají vyšší...

Prostě něco za něco: V Anglii jste člověk, v Čechách cizinec.

Pak má výměna řidičáku ještě jednu nevýhodu, jak jsem se dočetla: Když jezdíte s českým či východoevropským řidičákem po exotických krajinách jako Anglie či Irsko, může se stát, že uniknete postihu za přestupky z důvodu, se kterým autority jaksí nepočítaly. Nedávno jsem se dočetla, že prý v Irsku řídí pirát silnic z Polska, kterého policie ne a ne dopadnout. Má na svém kontě přes šedesát přestupků, ještě žádnou pokutu nezaplátil, k soudním jednáním se nedostavil – a evidentně pořád má řidičák. Ten nepolapitelný, úskočný mizera se jmenuje PRAWO JAZDY.

22. nous – rozum, chytrost (hovorový výraz)
23. grumble – reptat, bručet
24. quid pro quo – něco za něco, protislužba
25. annoyance – zlost, naštvanost
26. commit – spáchat
27. offence – přestupek, přečin
28. court hearing – soudní jednání
29. elusive wily stinker – nepolapitelný prohaný mizera

Notes (Poznámky)

Decimal point (Desetinná čárka)

Dozvěděli jsme se, že v Británii můžete řídit, i když máte v krvi *0.8 promille*. Všimněte si, že místo desetinné čárky se v angličtině používá tečka. Čárka se píše mezi tisíci.

- ▶ He won \$2.5 million in the lottery.
- ▶ He won \$2,500,000 in the lottery

Nejedná se o zanedbatelnou věc, záměnou čárky a tečky můžete své anglicky mluvící protějšky hodně poplést. Pokud je ovšem tečka desetinná čárka, jaké znaménko pak použijeme pro násobení?

- ▶ $2 \times 2 = 4$
- ▶ $2 \cdot 2 = 4$

Krát je v angličtině **x**.

Hardly a další záporná slovíčka

...everyone knew each other from childhood and people **hardly** ever moved.

- ▶ *hardly* – skoro ne/nic/žádný
- ▶ *scarcely* – sotva, stěží
- ▶ *barely* – sotva, stěží
- ▶ *unless* – pokud ne

Tato slova jsou záporná. Pokud byste tato slova použili v kombinaci s dalším zápor-em, výsledkem by byl tzv. *double negative*, tedy zdvojený zápor, který je gramaticky nesprávný. Proto je v kapitole věta: *People **hardly ever** moved*, nikoli *People **hardly never** moved*. Zde jsou další příklady:

- ✓ *There is **hardly** any milk in the fridge.* V lednici není skoro žádné mléko.
- ✓ *I can **hardly** hear you over the noise.* Přes ten hluk tě skoro neslyším.
- ✓ *There was **barely** any smell.* Nebyl tam skoro žádný zápach.
- ✓ *I always sleep with the window open, **unless** it is freezing.* Vždy spím s otevřeným oknem, pokud nemrzne.

Vidíme, že ve větách jsou použita slova jako *any, anyone, ever*, nikoli *no, no-one, never*. Takto by to tedy nemělo vypadat:

- × *He **hardly never** leaves his house.*
- × *I **cannot hardly** hear you.*

Ve filmech používají zdvojený zápor často, ale jde o slang nebo o postavy s nízkým vzděláním. V běžné komunikaci se nepoužívá a je považován za nesprávný.

Fráze

- ▶ *insist on st* – trvat na něčem. *Their boss insisted on paying them using a bank transfer.*
- ▶ *vicious circle* – začarovaný kruh. *Each person eventually manages to break out of this vicious circle.*
- ▶ *be in possession of st* – vlastnit (formální výraz). *He is still in possession of his driving licence.*

Who x whom

- ▶ *I have read recently that a Polish driver is driving around Ireland as if he were Michael Schumacher and **whom** the police have been unable to catch.*

Who je předmět ve větě (*Who did you invite to the party?*). *Whom* se používá po předložkách (velmi formální) a jako předmět.

- ▶ *There were 40 passengers, **of whom** 10 were injured and 5 died.*
- ▶ *I met a woman **with whom** I used to work in Siemens.*
- ▶ *Our teacher, **who/whom** the whole class liked very much, moved to Italy.*

Ve většině případů lze *whom* nahradit *who*. *Whom* se v běžné mluvené angličtině skoro nepoužívá. Většinou se použití *whom* vyhneme, když přesuneme předložku na konec věty:

- ▶ **Who** should I address the letter **to**? místo **To whom** should I address the letter?

Latter x later x letter

Tato tři slovíčka jsou něco, čemu se říká *easily confused words*, tedy tzv. lehce zaměnitelná slova. S *later* a *letter* jste se určitě setkali. Nejméně známé je *latter*.

- ▶ *latter* /'lætə/ posledně jmenovaný/vedený, druhý. *If it is the latter you may complain that their treatment of you was too harsh.*
- ▶ *later* /'leɪtə/ později. *They will arrive later.*
- ▶ *letter* /'letə/ dopis. *He wrote a letter to his aunt.*

Kdo je Bobby?

Londýnská policie (*London police force*) byla vytvořena ministrem vnitra Robertem Peelem v roce 1829. Robert je *Bobby*. Policisté dostali přezdívku *bobbies* nebo *peelers*, dle jména tehdejšího ministra.

Nicméně na policistu nebudete volat: *Hey, Bobby*. Pokud potřebujete pomoc, oslovíte je pomocí *Excuse me, Sir/Madam/officer*. Proč *officer*? Politicky korektní termín pro policistu je *police officer*, který nahradil *policeman* a *policewoman*.

Záludnosti překladů

Vzhledem k tomu, že v Británii neexistují občanské průkazy, termín *ID card* byl uměle vytvořen. *ID* je *identity document*, což je jakýkoli dokument, který prokáže totožnost osoby. Jako *ID* tedy může posloužit i řidičský průkaz. V angličtině se již objevil i termín *IC*, tedy *identity card*, nebo *national identity card*. V tomto případě jde o relativně nové a nezažitě termíny. Bude pár let trvat, než se dostanou do běžné slovní zásoby. Na tomto příkladu můžeme vidět vývoj angličtiny. Je to živý jazyk a mění se.

Mezi překladatelské oříšky patří také slova jako pomlázka, řízek nebo vánočka. Protože jde o něco specifického pro určitý národ, není pro to anglické slovo. V takovýchto případech musíme použít český výraz a vysvětlit, co to je a kdy se to používá. Pro řízek se většinou použije německý výraz *schnitzel*.

Food for thought

- ▶ How often do you use your ID card?
- ▶ If you didn't have one, how would you prove who you were or where you lived?
- ▶ Do you really live at the address provided on your ID?

DO LIKE
MUSIC CAFE & SHOP
see info & mention
FACEBOOK
CAROLMPAUL
MAILSHOP1001@
MAIL.CO.UK

